

Finanšu tirgu pārskats

Novembris 2023

AKCIJU TIRGI	2023-11	NGS
Ziemeļamerika	6.2%	18.3%
Eiropa	6.4%	11.7%
Klusā okeāna valstis	4.9%	7.1%
Attīstības tirgi	4.9%	4.0%

IZEJVIELAS**	2023-11	NGS
Brent jēlnafta	-8.0%	-5.2%
Dabas gāze	-23.9%	-38.4%
Zelts	1.9%	12.2%
Sudrabs	7.3%	4.6%
Varš	1.3%	-0.6%

Avots: Bloomberg

* Euro hedžēts

* NGS ir ienesīgums laika periodā no gada sākuma

** ienesīgums (USD)

OBLIGĀCIJAS	2023-11	NGS
EMS valdību	3.0%	3.3%
Euro korporatīvās investīciju kategorijas	2.3%	5.3%
Euro augsta ienesīguma korporatīvās	2.7%	8.9%
Attīstības tirgi*	-	5.7%

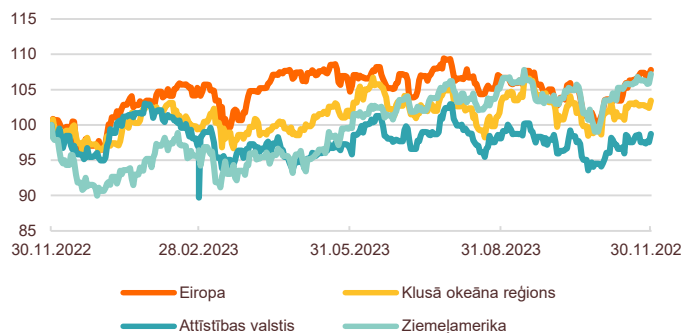
VALŪTA	2023-11	NGS
EUR/USD	1.0888	3.0%
USD/JPY	161.12	0.3%
EUR/GBP	0.863	-1.2%
EUR/SEK	11.41	-3.5%
EUR/RUB	96.82	-1.3%

Tirgi īsumā

- Pozitīvs mēnesis visām lielākajām aktīvu kategorijām
- ASV akcijām šis ir bijis viens no visu laiku spēcīgākajiem novembriem
- Inflācijas spiediens mazinājies
- Šobrīd tiek prognozēts, ka centrālās bankas likmes varētu samazināt ātrāk un vairāk

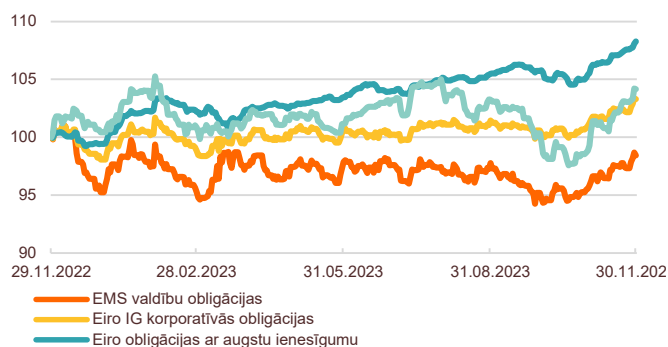
Pasaules tirgu rezultāti

Akciju tirgu rezultāti pēdējos 12 mēnešos (Eiro)

Avots: Bloomberg

Obligāciju tirgu rezultāti pēdējos 12 mēnešos (Eiro)

Avots: Bloomberg

Mēneša apskats

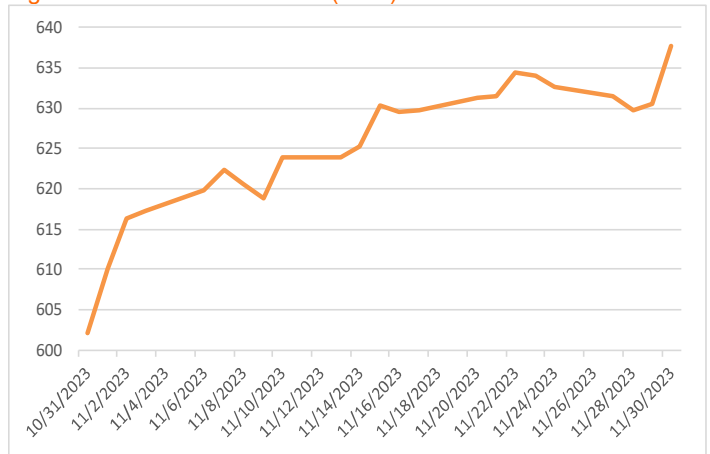
Novembrī finanšu tirgu noskaņojumā bija vērojams straujš pavērsiens uz labo pusi attiecībā uz visām galvenajām aktīvu kategorijām. Pēc trim negatīviem mēnešiem MSCI All Country World indekss uzrādīja trešo lielāko mēneša pieaugumu pēdējo 10 gadu laikā (+9,3 % ASV dolāros un +6 % eiro), savukārt attīstīto valstu tirgi guva nedaudz lielāku ienesīgumu nekā attīstības valstu reģioni. Euro vērtība pret ASV dolāru pieauga par gandrīz 3%. Valdības obligāciju ienesīgums ievērojami saruka gan ASV, gan Vācijā – attiecīgi par 60 un par 36 bāzes punktiem 10 gadu termiņiem. Abu reģionu ienesīguma līknēm bija vērojama neliela atkārtota apvērse, proti, īsāka termiņa ienesīgumi samazinājās mazāk un 2 gadu obligācijas turpināja piedāvāt augstākus ienesīguma līmeņus nekā 10 gadu obligācijas. Riska prēmijas pārskata mēneša laikā stabili samazinājās saistībā ar riska apetītes palielināšanos. Jēlnaftas cena eiro izteiksmē saruka pat par 9%.

Investoru uzmanības centrā bija ienākošie cenu dati un to vājums. ASV statistikas dati pārsteidza ar negatīviem rezultātiem attiecībā uz visiem galvenajiem novembrī publicētajiem cenu datu rādītājiem, tādējādi vēl vairāk pamatojot nepieciešamību ASV Federālo rezervju sistēmai (FRS) pārtraukt iegrožojošas monetārās politikas īstenošanu. Šis S&P 500 indeksam ir bijis viens no tā pastāvēšanas vēsturē spēcīgākajiem novembriem. Mēnesis iesākās ar to, ka FRS saglabāja bāzes likmes esošajā līmenī, savukārt ECB monetārās politikas sanāksme nebija ielānota. Eirozonas inflācija arī mazinājās vairāk, nekā gaidīts, tādējādi par mērķi noteiktie 2% kļuva sasniedzami drīzāk. Novembrī salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu patēriņa cenas šeit pieauga par 2,4%, kas ir mazāk par iepriekšējā mēneša 2,9% un mazāk, nekā prognozēja ekonomisti. Cenu spiediens turpināja mazināties gandrīz visās kategorijās un saglabājās divu gadu zemākajā līmenī. IKP trešajā ceturksnī samazinājās par 0,1%, līdz ar to šis reģions atrodas uz recesijas robežas.

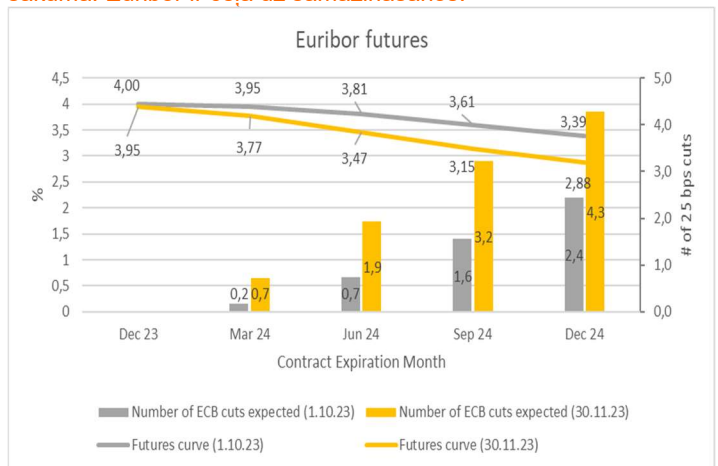
Pieaugot obligāciju cenām un samazinoties ienesīgumam, prognozes par bāzes likmju samazināšanu pavirzījās uz "drīzāk un vairāk" (sk. mēneša grafiku). Eirozonā tirgi nu prognozē četrus samazinājumus par ceturtdaļpunktu 2024. gadā, nevis vairs divus samazinājumus kā oktobra sākumā. Neatbildēts paliek arī jautājums par to, kādā mērā nesēnā un straujā iegrožojošas monetārās politikas īstenošana, proti, likmju paaugstināšana par 450 bāzes punktiem, joprojām ietekmēs ekonomiku. No centrālo banku amatpersonu viedokļa raugoties, šobrīd var būt vilinoši brīdināt tirgus neieslīgt pārmērīgā optimismā par iespējamu likmju samazināšanu, lai saglabātu pietiekami saspringtus monetāros apstākļus, tādējādi nodrošinot, ka vairs nav vērojams inflācijas spiediens.

Eirozonas un ASV rūpniecības sektora PMI indeksa rādītāji atkal liecināja par gaidāmo ekonomisko apstākļu pasliktināšanos. Tas pats ir spēkā arī attiecībā uz eirozonas pakalpojumu sektoru. No šī viedokļa raugoties, mēs noteikti esam nonākuši situācijā, kad "slikta ziņa ir laba ziņa". Akciju tirgiem ir labvēlīgi sezonālie faktori, tomēr pēc tik spēcīgām izmaiņām var rasties jautājums, vai Ziemassvētku uzrāviens jau ir noticis.

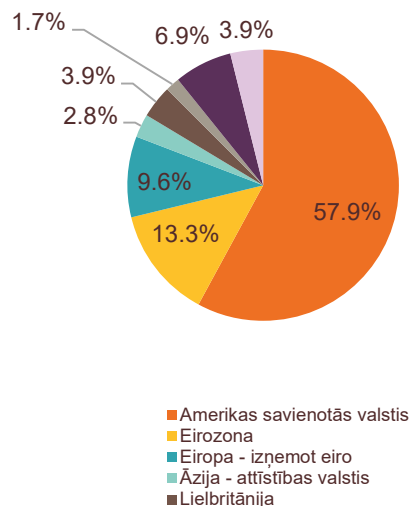
1.grafiks MSCI ACWI Indekss (EUR)

2.grafiks Euribor nākotnes līgumos iecenoti vairāk nekā 4 bāzes likmes samazinājumi 2024. gadam, nevis 2, kā tas bija oktobra sākumā. Euribor ir ceļā uz samazināšanos.

Swedbank Savings Fund 60 ģeogrāfiskā aktīvu sadale

Piezīme. Prezentācijas nolūkā diagrammā parādīta līdzsvarotas ieguldījumu stratēģijas aktīvu sadale. Aktīvu sadalījums dažādiem riska profiliem atšķiras.

Ātrais tirgus pārskats

30.11.2023

Nosaukums	Valsts	Valūta	IKMĒNEŠA IENESĪGUMS			IENESĪGUMS NO GADA SĀKUMA		
			Vietējais	EUR	USD	Vietējais	EUR	USD
Ziemeļamerika			6.9%	2.9%	6.9%	20.2%	18.3%	20.2%
S&P 500 INDEX	ASV	USD	6.8%	2.9%	1.6%	20.8%	18.8%	20.8%
NASDAQ COMPOSITE INDEX	ASV	USD	7.1%	3.1%	7.1%	37.0%	34.8%	37.0%
S&P/TSX COMPOSITE INDEX	Kanāda	CAD	6.0%	2.8%	6.7%	7.6%	5.4%	7.2%
Eiropa			3.7%	3.7%	0.5%	11.7%	11.7%	13.6%
FTSE 100 INDEX	Lielbritānija	GBP	-0.2%	0.2%	4.0%	3.7%	6.4%	8.1%
DAX INDEX	Vācija	EUR	6.4%	6.4%	10.4%	16.5%	16.5%	18.4%
CAC 40 INDEX	Francija	EUR	3.5%	3.5%	7.5%	16.3%	16.3%	18.2%
IBEX 35 INDEX	Spānija	EUR	8.6%	8.6%	12.7%	26.2%	26.2%	28.3%
FTSE MIB INDEX	Itālija	EUR	7.7%	7.7%	11.8%	31.6%	31.6%	33.8%
SWISS MARKET INDEX	Šveice	CHF	-0.1%	1.0%	4.9%	4.3%	8.1%	9.9%
AEX-Index	Nīderlande	EUR	6.0%	6.0%	10.1%	14.0%	14.0%	15.9%
OMX Tallinn TR Index	Igaunija	EUR	-5.8%	-5.8%	-2.2%	-0.8%	-0.8%	0.8%
OMX HELSINKI 25 INDEX	Somija	EUR	3.6%	3.6%	7.6%	-5.5%	-5.5%	-3.9%
OMX STOCKHOLM 30 INDEX	Zviedrija	SEK	4.4%	6.0%	10.1%	12.6%	10.2%	12.0%
OSLO INDEX	Norvēģija	NOK	4.1%	-1.5%	2.3%	9.7%	-1.8%	-1.5%
OMX COPENHAGEN 25 INDEX	Dānija	DKK	3.9%	3.9%	7.9%	4.9%	4.6%	6.4%
OMX RIGA INDEX	Latvija	EUR	-0.4%	-0.4%	3.4%	17.5%	17.5%	19.4%
OMX VILNIUS INDEX	Lietuva	EUR	1.3%	1.3%	5.2%	0.6%	0.6%	2.3%
WSE WIG INDEX	Polija	PLN	15.7%	22.8%	27.5%	29.2%	39.0%	41.3%
PRAGUE STOCK EXCH INDEX	Čehija	CZK	3.1%	3.7%	7.7%	26.1%	25.2%	27.3%
BUDAPEST STOCK EXCH INDX	Ungārija	HUF	4.0%	6.4%	10.4%	32.2%	38.6%	40.9%
Klusā okeāna valstis			4.1%	0.2%	4.1%	8.9%	7.1%	8.9%
NIKKEI 225	Japāna	JPY	5.4%	2.7%	6.6%	30.9%	13.8%	15.7%
ALL ORDINARIES INDX	Austrālija	AUD	1.3%	0.8%	5.2%	5.1%	0.2%	1.8%
HANG SENG INDEX	Honkonga	HKD	-1.4%	-5.0%	-1.1%	-10.6%	-12.2%	-10.7%
S&P/NZX 50 Index Gross	Jaunzēlande	NZD	0.8%	0.5%	4.3%	-1.2%	-5.9%	-4.4%
Straits Times Index STI	Singapūra	SGD	-3.7%	-4.7%	-1.0%	-0.7%	-2.2%	-0.6%
Attīstības tirgi			3.9%	0.6%	3.9%	5.7%	4.0%	5.7%
SHANGHAI SE COMPOSITE	Ķīna	CNY	-2.1%	-3.2%	0.0%	0.7%	-4.3%	-2.7%
KOSPI INDEX	Dienvidkoreja	KRW	5.4%	5.6%	9.4%	14.7%	9.6%	12.0%
S&P BSE SENSEX INDEX	Indija	INR	2.5%	-1.8%	2.3%	11.6%	8.8%	10.7%
TAIWAN TAIEX INDEX	Taivāna	TWD	5.3%	4.5%	8.5%	27.5%	23.2%	25.3%
BRAZIL IBOVESPA INDEX	Brazīlija	BRL	10.7%	9.9%	14.1%	19.7%	27.6%	30.4%
S&P/BMV IPC	Meksika	MXN	6.7%	4.2%	8.2%	15.1%	26.9%	29.0%
RTS Index	Krievija	USD	12.8%	8.6%	12.8%	20.5%	18.6%	20.5%
BIST 100 INDEX	Turcija	TRY	-6.2%	-14.1%	-10.9%	48.0%	-5.6%	-4.0%
FTSE/JSE AFRICA TOP40 IX	Dienvīdāfrika	ZAR	6.8%	4.7%	8.7%	7.5%	-4.5%	-2.9%

Avots: Bloomberg

Finanšu tirgus fundamenti

30.11.2023

	Nosaukums	Valsts	P/E	P/B	Dividenžu peļņa (%)
Ziemeļamerika					
SPX Index	S&P 500 INDEX	ASV	21.9	4.19	1.55
CCMP Index	NASDAQ COMPOSITE INDEX	ASV	35.9	5.95	0.76
SPTSX Index	S&P/TSX COMPOSITE INDEX	Kanāda	16.1	1.79	3.47
Eiropa					
UKX Index	FTSE 100 INDEX	Lielbritānija	11.0	1.65	4.19
DAX Index	DAX INDEX	Vācija	12.1	1.34	3.66
CAC Index	CAC 40 INDEX	Francija	12.2	1.73	3.40
IBEX Index	IBEX 35 INDEX	Spānija	10.8	1.26	5.03
FTSEMIB Index	FTSE MIB INDEX	Itālija	6.7	1.17	5.51
SMI Index	SWISS MARKET INDEX	Šveice	17.8	3.30	3.42
AEX Index	AEX-Index	Nīderlande	14.5	2.04	2.96
TALSE Index	OMX TALLINN OMXT	Igaunija	13.5	1.79	3.23
HEX25 Index	OMX HELSINKI 25 INDEX	Somija	13.5	1.68	4.54
OMX Index	OMX STOCKHOLM 30 INDEX	Zviedrija	13.1	2.01	3.79
OSEBX Index	OSE BENCHMARK INDEX	Norvēģija	11.3	1.67	6.83
OMXC25 Index	OMX Copenhagen 25 Index	Dānija	14.7	2.27	2.20
RIGSE Index	OMX RIGA OMXR	Latvija	34.7	1.27	-
VILSE Index	OMX VILNIUS OMXV	Lietuva	9.8	1.45	-
WIG Index	WSE WIG INDEX	Polija	7.5	1.10	4.16
PX Index	PRAGUE STOCK EXCH INDEX	Čehija	7.4	1.01	8.04
BUX Index	BUDAPEST STOCK EXCH INDX	Ungārija	6.7	0.83	5.91
Klusā okeāna valstis					
NKY Index	NIKKEI 225	Japāna	27.4	1.84	1.93
AS30 Index	ALL ORDINARIES INDX	Austrālija	16.4	1.95	4.36
HSI Index	HANG SENG INDEX	Honkonga	9.2	0.95	4.14
NZSE50FG Index	S&P/NZX 50 Index Gross	Jaunzēlande	28.6	1.68	3.50
FSSTI Index	Straits Times Index STI	Singapūra	11.0	1.03	5.27
Attīstības tirgi					
SHCOMP Index	SHANGHAI SE COMPOSITE	Ķīna	13.9	1.20	3.26
KOSPI Index	KOSPI INDEX	Dienvietkoreja	17.5	0.90	2.51
SENSEX Index	S&P BSE SENSEX INDEX	Indija	24.1	3.23	2.71
TWSE Index	TAIWAN TAIEX INDEX	Taivāna	21.3	2.30	3.02
IBOV Index	BRAZIL IBOVESPA INDEX	Brazīlija	9.1	1.45	6.67
MEXBOL Index	S&P/BMV IPC	Meksika	16.3	2.03	4.61
RTSI\$ Index	RTS Index	Krievija	1.7	0.38	28.67
XU100 Index	BIST 100 INDEX	Turcija	6.3	1.02	3.21
TOP40 Index	FTSE/JSE AFRICA TOP40 IX	Dienvīdāfrika	13.6	1.57	3.95

Avots: Bloomberg

P/E – koeficients - cenas-peļņas koeficients ir uzņēmuma akcijas cena attiecība pret uzņēmuma peļņu uz vienu akciju.

P/B – koeficients - cenas-bilances koeficients ir finanšu rādītājs, ko izmanto, lai salīdzinātu uzņēmuma aktuālo tirgus cenu ar tās bilances vērtību.

Dividenžu ienesīgums - dividenžu ienesīgums ir dividenžu summa par vienu akciju, dalot to ar cenu par vienu akciju. To bieži izsaka procentos.

Sektoru

30.11.2023

Nosaukums	Sektors	Valūta	IKMĒNEŠĀ IENESĪGUMS		IENESĪGUMS NO GADA SĀKUMA	
			EUR	USD	EUR	USD
NORTH AMERICA						
S&P ENERGY CASH INDEX	Enerģētika	USD	-4.5%	-1.6%	-6.2%	-4.6%
S&P FINANCIAL CASH INDEX	Finanses	USD	7.5%	10.7%	2.7%	4.4%
S&P 500 UTILITIES INDEX	Komunālie pakalpojumi	USD	2.1%	5.2%	-10.3%	-8.8%
S&P 500 COMM SVC	Komunikācijas	USD	4.7%	7.8%	46.2%	48.7%
S&P 500 REAL ESTATE INDX	Nekustamais īpašums	USD	9.1%	12.4%	1.6%	3.3%
S&P 500 MATERIALS INDEX	Materiāli	USD	5.2%	8.4%	5.9%	7.6%
S&P 500 INFO TECH INDEX	Informācijas tehnoloģijas	USD	9.6%	12.9%	49.5%	52.0%
S&P 500 INDUSTRIALS IDX	Rūpniecība	USD	5.7%	8.8%	8.6%	10.4%
S&P 500 HEALTH CARE IDX	Veselības aprūpe	USD	2.4%	5.4%	-3.8%	-2.2%
S&P 500 CONS STAPLES IDX	Patēriņa pamat preces	USD	1.1%	4.1%	-3.7%	-2.1%
S&P 500 CONS DISCRET IDX	Patēriņa papild preces	USD	7.7%	10.9%	31.9%	34.1%
EUROPE						
STXE 600 Banks (EUR) Pr	Finanses	EUR	7.5%	10.7%	23.1%	25.2%
STXE 600 Auto&Parts EUR	Autobūve	EUR	10.1%	13.4%	22.1%	24.1%
STXE 600 Oil&Gas EUR	Enerģētika	EUR	0.6%	3.6%	8.9%	10.8%
STXE 600 BasicResou EUR	Pamata izejvielas	EUR	4.3%	7.4%	-5.6%	-4.1%
STXE 600 HealthCare EUR	Veselības aprūpe	EUR	2.5%	5.5%	5.8%	7.5%
STXE 600 Technology EUR	Tehnoloģijas	EUR	14.9%	18.3%	28.7%	30.8%
STXE 600 Utilities EUR	Komunālie pakalpojumi	EUR	7.4%	10.6%	11.7%	13.6%
STXE 600 Telcomm EUR	Komunikācijas	EUR	5.8%	9.0%	8.5%	10.3%
STXE 600 InduGd&Ser EUR	Rūpniecība	EUR	11.8%	15.1%	16.1%	18.0%
STXE 600 Trav&Leisr EUR	Tūrisms un atpūta	EUR	4.7%	7.8%	10.5%	12.4%
STXE 600 Food&Bevrg EUR	Pārtika un dzērieni	EUR	1.1%	4.1%	-2.4%	-0.8%
STXE 600 RealEstate EUR	Nekustamais īpašums	EUR	14.9%	18.3%	6.9%	8.7%
STXE 600 Per&HouGds EUR	Personīgās un saimniecības preces	EUR	5.1%	8.2%	6.2%	8.0%
STXE 600 Constr&Mtr EUR	Būvniecība un materiāli	EUR	11.9%	15.2%	24.8%	26.9%

Avots: Bloomberg

Atbildības ierobežojums:

Šī pārskata autori ir Investīciju atbalsta daļas darbinieki, kuri strādā Swedbank AS Igaunijā, "Swedbank" AS Latvijā vai "Swedbank", AB Lietuvā. Šajā apskatā izteiktie viedokļi var atšķirties no citu Swedbank Grupas darbinieku izteiktajiem viedokļiem.

Šis pārskats ir balstīts uz publiski pieejamu informāciju, kas tiek uzskatīta par uzticamu un atspoguļo analītiķu personīgo un profesionālo viedokli par šādu informāciju. Apskats atspoguļo analītiķu izpratni par attiecīgo informāciju apskata sagatavošanas brīdī, un apstākļu izmaiņu dēļ šī izpratne var mainīties. Šis apskats ir sagatavots, izmantojot analītiķu labākās prasmes, un pēc visas viņu rīcībā esošās informācijas šis apskats ir pareizs un precīzs, taču ne Swedbank, ne arī neviens Swedbank Grupai piederošs uzņēmums, nedz arī to vadītāji vai darbinieki nav atbildīgi par to, ja apskatā minētie apstākļi izrādījušies nepareizi vai neprecīzi.

Šis apskats ir tikai informatīvs. To nekādā ziņā nevar uzskatīt par Swedbank, tās vadītāju vai darbinieku solījumu vai garantiju, ka apskatā aprakstītie apstākļi patiešām īstenosies vai ka prognozes izrādīsies patiesas. Šo apskatu nevar uzskatīt arī par ieteikumu ieguldīt vērtspapīros, noslēgt finanšu darījumus vai rīkoties kādā citā veidā. Ne Swedbank, ne tās vadītāji, ne darbinieki nav atbildīgi par jebkādiem zaudējumiem, kas apskata lietotājam var rasties, paļaujoties uz tajā sniegto informāciju.

Uzsveram, ka ekonomikas vides un finanšu tirgu notikumu attīstības prognozēšana savā ziņā ir spekulatīva un patiesā situācija var izrādīties citādāka, nekā pieņemts apskatā. Vēsturiskie rezultāti negarantē līdzīgus rezultātus nākotnē un neliecina par notikumu attīstības virzienu nākotnē. Ieguldījumus ārvalstu tirgos būtiski ietekmē ārvalstu valūtu kursu izmaiņas, kas savukārt var ietekmēt investoram pieejamo rezultātu. Swedbank Savings Fund 60 pārvaldītājs ir Robur Fonder AB. Aicinām iepazīties ar fondu informācijas brošūru un svarīgāko informāciju vietnē <https://www.swedbank.lv/private/investor/funds/allFunds?language=LAT> vai sev ērtākajā Swedbank filiālē. Plašākai informācijai aicinām vērsties pie bankas konsultanta.

JA ESAT IZLĒMUŠI RĪKOTIES, PAMATOJOTIES UZ ŠO APSKATU, LŪDZAM ŅEMT VĒRĀ, KA ŠĀDI RĪKOJOTIES VISU AR TO SAISTĪTO RISKU JŪS PILNĪBĀ UZŅEMATIES PATS UN JŪSU PIENĀKUMS IR PAŠAM PĀRBAUDĪT UN IZVĒRTĒT ATTIECĪGĀS RĪCĪBAS EKONOMISKO PAMATOTĪBU UN SAISTĪTOS RISKUS.

Svarīgi: Šī dokumenta beigās atrodamais atbildības ierobežojums ir šī apskata neatņemama sastāvdaļa.